

Warszawa, dnia 14 maja 2021 r.

Poz. 902

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia 10 maja 2021 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szkolenia pielęgniarek i położnych dokonujących przetaczania krwi i jej składników

Na podstawie art. 21 ust. 7 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1777 oraz z 2021 r. poz. 159) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie szkolenia pielęgniarek i położnych dokonujących przetaczania krwi i jej składników (Dz. U. poz. 1026 oraz z 2020 r. poz. 536) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 3:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Szkolenie obejmuje część teoretyczną i część praktyczną w formie instruktażu, w którym przedstawia się szczegółową procedurę przetoczenia krwi lub jej składników, z podaniem dokładnego przebiegu zabiegu.”

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Część praktyczna szkolenia obejmuje:

- 1) zasady pobierania próbek krwi do badań;
- 2) zamawianie i odbiór krwi i jej składników z banku krwi;
- 3) przechowywanie krwi i jej składników;
- 4) postępowanie z pojemnikami zawierającymi krew i jej składniki;
- 5) kontrolę krwi i jej składników przeznaczonych do zabiegu przetoczenia;
- 6) identyfikację biorcy krwi i kontrolę dokumentacji w tym zakresie;
- 7) wykonywanie i dokumentowanie zabiegów przetoczenia krwi i jej składników;
- 8) obserwację biorcy krwi w trakcie i po zabiegu przetoczenia krwi i jej składników;
- 9) postępowanie w przypadku wystąpienia niepożądanych zdarzeń lub niepożądanych reakcji związanych z zabiegiem przetoczenia krwi i jej składników, w tym pobieranie próbek krwi do badań, jeżeli zdarzenia lub reakcje wystąpią;
- 10) postępowanie z resztkami poprzetoczeniowymi;
- 11) wykonywanie krwiupustów i hemodilucji.”

---

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 1470 i 1541).

2) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii albo w razie niebezpieczeństwa szerzenia się zakażenia lub choroby zakaźnej, które może stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego, w szczególności wystąpienia choroby szczególnie niebezpiecznej i wysoce zakaźnej, w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845, z późn. zm.²⁾), lub innych nadzwyczajnych okoliczności zagrażających zdrowiu i życiu wielu osób, w szczególności o charakterze siły wyższej, dopuszcza się możliwość przeprowadzenia szkoleń w formie zdalnej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej pozwalających na przesyłanie obrazu i dźwięku oraz umożliwiających dwukierunkową łączność w czasie rzeczywistym między uczestnikami szkolenia i wykładowcą, przy zachowaniu bezpieczeństwa przetwarzanych danych osobowych, minimalizujących ryzyko zagrożenia niekontrolowanego dostępu do danych, niezgodnego z prawem ich przetwarzania, utraty, zniszczenia albo uszkodzenia.”;

3) w § 6a:

a) w ust. 2 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 284, 322 i 374)”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku nieustania okoliczności będących podstawą przedłużenia ważności zaświadczeń w sposób, o którym mowa w ust. 1 i 2, kierownik jednostki organizacyjnej publicznej służby krwi, który wydał zaświadczenie, o którym mowa w § 6 ust. 1, podejmuje decyzję o przedłużeniu jego ważności na czas określony, nieprzekraczający trzech miesięcy, albo o przeprowadzeniu szkoleń podstawowych i uzupełniających, w formie zdalnej, o której mowa w § 4, w sytuacji, gdy na terenie właściwości jednostki istnieje ryzyko braku dostatecznej liczby personelu uprawnionego do wykonywania tego zabiegu.”;

c) w ust. 4 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „również w formie zdalnej.”;

4) załącznik nr 1 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Do szkoleń pielęgniarek i położnych dokonujących przetaczania krwi i jej składników, rozpoczętych i niezakończonych w dniu wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Zdrowia: *A. Niedzielski*

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 2112 i 2401 oraz z 2021 r. poz. 159, 180, 255 i 616.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia
z dnia 10 maja 2021 r. (poz. 902)

RAMOWE PROGRAMY SZKOLENIA PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH DOKONUJĄCYCH PRZETACZANIA
KRWI I JEJ SKŁADNIKÓW

I. Ramowy program szkolenia podstawowego

Szkolenie teoretyczne			
Lp.	Zagadnienia	Temat	Liczba godzin szkoleniowych (1 godzina szkoleniowa = 45 minut)
1	Organizacja służby krwi w Rzeczypospolitej Polskiej	<ul style="list-style-type: none"> – struktura organizacyjna publicznej służby krwi w Rzeczypospolitej Polskiej, – podstawy prawne działania jednostek organizacyjnych publicznej służby krwi, banków krwi oraz pracowni immunologii transfuzjologicznej w podmiotach leczniczych, – organizacja krwiolecznictwa w podmiotach leczniczych 	1
2	Organizacja leczenia krwią i jej składnikami w podmiotach leczniczych	<ul style="list-style-type: none"> – zasady działania banku krwi w podmiocie leczniczym, – zadania lekarza odpowiedzialnego za gospodarkę krwią, – zadania komitetu transfuzjologicznego, – zadania personelu bezpośrednio uczestniczącego w zabiegu przetoczenia 	1
3	Krew i jej składniki – zasady otrzymywania i preparatyki	<ul style="list-style-type: none"> – omówienie poszczególnych składników krwi, – kwalifikowanie dawców krwi, – pobieranie krwi i jej składników oraz ich preparatyka przy wykorzystaniu metod konwencjonalnych i automatycznych, – warunki i sposób przechowywania oraz transportu krwi i jej składników 	2
4	Wskazania do zabiegu przetoczenia krwi i jej składników oraz produktów krwiopochodnych	<ul style="list-style-type: none"> – wskazania do stosowania krwi i jej składników, – wskazania do stosowania produktów krwiopochodnych: albuminy, immunoglobuliny oraz koncentratów czynników krzepnięcia 	1
5	Bezpieczeństwo przetaczania krwi i jej składników	<p>Zasady bezpiecznego stosowania krwi i jej składników, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postępowanie przed, w trakcie i po zabiegu przetoczenia krwi i jej składników, – sposób pobierania próbek krwi do badań, – sposób kontroli krwi i jej składników przeznaczonych do przetaczania, – identyfikacja biorcy krwi, – dokonywanie zabiegu przetoczenia, – obserwacja biorcy krwi w trakcie i po zabiegu przetoczenia, – sposób prowadzenia dokumentacji związanej z zabiegiem przetoczenia 	1

6	Niepożądane zdarzenia i niepożądane reakcje związane z zabiegiem przetoczenia u biorców krwi	<ul style="list-style-type: none"> - rodzaje niepożądanych reakcji i sposób postępowania w przypadku ich wystąpienia, - rozpoznawanie i sposób postępowania w przypadku niepożądanych zdarzeń związanych z zabiegiem przetoczenia, - sposób pobierania próbek krwi do badań w przypadku wystąpienia niepożądanej reakcji związanej z zabiegiem przetoczenia 	2
7	Immunologia transfuzjologiczna	<ul style="list-style-type: none"> - układy grupowe, w tym zapoznanie z procesem wykonania badania grupy krwi, - przeciwciała odpornościowe, - próba zgodności, - dokumentowanie badań immunohematologicznych 	1
8	Czynniki chorobotwórcze przenoszone drogą krwi	<ul style="list-style-type: none"> - wirusy przenoszone drogą krwi – zakres obowiązujących badań oraz metody ich wykrywania, - inne czynniki zakaźne przenoszone drogą krwi 	1
9	System zapewnienia jakości w krwiodawstwie i krwiolecznictwie	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie dokumentacji związanej z systemem zapewniania jakości w krwiodawstwie i krwiolecznictwie, - kwalifikacja aparatury i sprzętu, - kontrole jakości, - szkolenia w ramach systemu zapewnienia jakości 	1

Szkolenie praktyczne w formie instruktażu. Szkolenie ma na celu przedstawienie szczegółowej procedury przetoczenia krwi lub jej składników krok po kroku obrazującej dokładnie przebieg tego zabiegu przy użyciu np. filmów.

Lp.	Zagadnienia	Temat	Liczba godzin szkoleniowych (1 godzina szkoleniowa = 45 minut)
1	Postępowanie w związku z zabiegiem przetoczenia krwi i jej składników	<ul style="list-style-type: none"> - zasady pobierania próbek krwi do badań, - zamawianie i odbiór krwi i jej składników z banku krwi, - przechowywanie krwi i jej składników, - postępowanie z pojemnikami zawierającymi krew i jej składniki, - kontrola krwi i jej składników przeznaczonych do zabiegu przetoczenia, - identyfikacja biorcy krwi i kontrola dokumentacji w tym zakresie, - wykonywanie i dokumentowanie zabiegu przetoczenia krwi i jej składników, - obserwacja biorcy krwi w trakcie i po zabiegu przetoczenia krwi i jej składników, - postępowanie w przypadku wystąpienia niepożądanych zdarzeń lub niepożądanych reakcji związanych z zabiegiem przetoczenia krwi i jej składników, w tym pobieranie próbek krwi do badań, jeżeli zdarzenia lub reakcje wystąpią, - postępowanie z resztkami poprzetoczeniowymi, - wykonywanie krwioupuśców i hemodilucji 	2
Razem:			13

II. Ramowy program szkolenia uzupełniającego

Szkolenie teoretyczne			
Lp.	Zagadnienia	Temat	Liczba godzin szkoleniowych (1 godzina szkoleniowa = 45 minut)
1	Organizacja służby krwi w Rzeczypospolitej Polskiej i organizacja leczenia krwią i jej składnikami w podmiotach leczniczych	– aktualny stan regulacji prawnych w zakresie krwiodawstwa i krwiolecznictwa	1
2	Krew i jej składniki – zasady otrzymywania i preparatyki	– omówienie poszczególnych składników krwi, – kwalifikowanie dawców krwi, – pobieranie krwi i jej składników oraz ich preparatyka przy wykorzystaniu metod konwencjonalnych i automatycznych, – warunki i sposób przechowywania oraz transportu krwi i jej składników	1
3	Wskazania do zabiegu przetoczenia krwi i jej składników oraz stosowania produktów krwiopochodnych	– wskazania do stosowania krwi i jej składników, – wskazania do stosowania produktów krwiopochodnych: albuminy, immunoglobuliny oraz koncentratów czynników krzepnięcia	1
4	Bezpieczeństwo przetaczania krwi i jej składników	Zasady bezpiecznego stosowania krwi i jej składników, w szczególności: – postępowanie przed, w trakcie i po zabiegu przetoczenia krwi i jej składników, – sposób prowadzenia dokumentacji związanej z zabiegiem przetoczenia	1
5	Niepożądane zdarzenia i niepożądane reakcje związane z zabiegiem przetoczenia u biorców krwi	– rodzaje niepożądanych reakcji i sposób postępowania w przypadku ich wystąpienia, – czynniki chorobotwórcze przenoszone drogą krwi, – rozpoznawanie i sposób zgłaszania niepożądanych zdarzeń związanych z zabiegiem przetoczenia	1
6	Immunologia transfuzjologiczna	– układy grupowe, w tym zapoznanie z procesem wykonania badania grupy krwi, – przeciwciała odpornościowe, – próba zgodności, – dokumentowanie badań immunohematologicznych	1
Szkolenie praktyczne w formie instruktażu. Szkolenie ma na celu przedstawienie szczegółowej procedury przetoczenia krwi lub jej składników krok po kroku obrazującej dokładnie przebieg tego zabiegu przy użyciu np. filmów.			
Lp.	Zagadnienia	Temat	Liczba godzin szkoleniowych (1 godzina szkoleniowa = 45 minut)
1	Postępowanie w związku z zabiegiem przetoczenia krwi i jej składników	– zasady pobierania próbek krwi do badań, – zamawianie i odbiór krwi i jej składników z banku krwi, – przechowywanie krwi i jej składników,	1

		<ul style="list-style-type: none"> - postępowanie z pojemnikami zawierającymi krew i jej składniki, - kontrola krwi i jej składników przeznaczonych do zabiegu przetoczenia, - identyfikacja biorcy krwi i kontrola dokumentacji w tym zakresie, - wykonywanie i dokumentowanie zabiegów przetoczenia krwi i jej składników, - obserwacja biorcy krwi w trakcie i po zabiegu przetoczenia krwi i jej składników, - postępowanie w przypadku wystąpienia niepożądanych zdarzeń lub niepożądanych reakcji związanych z zabiegiem przetoczenia krwi i jej składników, w tym pobieranie próbek krwi do badań, jeżeli zdarzenia lub reakcje wystąpią, - postępowanie z resztkami poprzetoczeniowymi, - wykonywanie krwioupuśców i hemodilucji	
Razem:			7